

5-мәш ең чәрәкә

Каникул күнәсем уса́лла иртчәр

Вөрәнү сүлө яланхи пекех пёр сисәнмесәр иртсе кайрә. Кәсех шулти экзаменсем вәсләнәс, бал та пулса иртә. Вөрәнү сүлө вәсләннә май ачасен сұллахи канәвә малти вьра́на тухать. Канәва сывлэхшән уса́лла ирттерес килет. Камәл-туя́м та сүлти шайра пултәр.

Ачасен канәвнә йөркелес ыйтава шул директорәсен, вәсен сүмәсен канашла́внәччә пёрре мар сүтсе явнә. Лагерьсен ертүсисем, воспитательсем пушар хәрушсә́рлэх требовани́-ёсемпе, санитарипе эпидемиологи правилисемпе ятарла пелү илнә.

Район администраци́ён пула́хә майән 2-мәшәччә 132№ "2006 султа ачасен, сәмрәксен канәвнә йөркелес, сывлэхне сирәплетес, е́спе тивә́стерес-

си сичнен" ятарла йы́шәну турә. Пётәмәшле пелү паракан шулсенче паян сывлэхә сирәплетмелли 26 лагерь (500 ача канәвнә), е́спе кәну 16 лагерь (530 ача), профи́льлө 6 лагерь (115 ача) е́слет. Муркашри е́спе тивә́стерекен центр урла́ 14 – 18 сүлсенчи 226 вөрәнекенә вә-

ва хәнәхас йи́ту тәмасть. Шу́л сүмәччә лагерьсем йөркелес е́с пусаруси вөрәнү пайе́ пулса тәрәт. Лагерь коллективәсен тивә́сә вара - ачасен канәвнә кирлө пек йөркелес: вәхәтра апатлантараси, пурна́спа сывлэхшән хәрушлэхсә́р условисемпе тивә́стерес... Ачасемпе е́сleme лагерьсене физкультура учите́лесе, ДЮСШ тренерәсене, медицина е́сченәсене явә́старатпәр. Лагерьти ачасем ял ху́сәлэх предприя́тийәсене пула́шассә, шулти хушма ху́сәлэхә вәй хура́ссә.

Ял ачи пә́чәкрәнех сә́р е́снә хәнәхәсә у́ни пелтерәшлө. Вә́л хәй е́снә усине кура́ть. Шу́л пахчисенчә сә́р улми, пахча сүмәс, улма-сырла туса илөссә. Ху́сәлэх уи-хирәсенчә те пыса́к камә́лпа вәй хура́ссә. Сәк апат-сүмәс сүлтала́кәпәх шу́л столова́йәсене тивә́стереме ситет. Ачасене тутла́ апатланма май парат. Ы́тлашши пахча сүмәсә сүтсә вөрәнү класәсем валли төрлө оборудовани́ туянассә.

Ачасем, паллах, е́спе кәна пурна́мәссә. Походсене, экспеди́цисене, экскур́исене сүрессә. Ачасен е́снә результа́чәсене кә́ркунне пә́тәметет. Хә́лө вара мән пур ачасене сү күнәсенчә тивә́слипәх кәна сәнес килет.

Т. ЕГОРОВА,
вөрәнү пайән ертсе
пыракан специали́счә.

Асра юлнә тә́л пулу

Эпә пә́лтәр те каникул вәхә́тәччә хамәр шу́л сүмәччә лагерьте каннә́ччә. Питә киләшнәччә ун чухне мана: күнә́пе лагерьте вьляма, савә́нна аван, ка́ссерен килте, сә́мепе пёрле.

Савә́нна та ка́сәл та хаваспах сү́реме киләшрәм.

Ку су́л та пирән шу́лта 3 лагерь е́слет: эпә сү́рекәнни "Улы́бка" я́тлә, те́при "Илемпи", ви́ссәмәшә - е́спе кәну лагерь. Унта пыса́ккисем сүрессә. Сәк лагерьсен ертү́си - Олег Иосифович Тарасов. Вә́л пире кашни кун тутла́рах та тутла́рах апат ситерме тәрәшат. Пирә́нне тата тә́ватәй воспитательпе 5 вожата́й е́слөссә. Темән те тә́ватпәр э́пир: сә́нә вайә́сем, ю́рәсем вөрәнетпәр, кон́цертсем, ю́махсем ларта́тпәр, хамәр таврари йывә́с-кура́кпа, кайә́ксемпе паллашатпәр... Паллах, ы́тларах уса́ сывлә́шра пулма тәрәшатпәр: вәрмана, колхоз садне, шыв хә́ррине сү́реме юрататпәр. Э́нер э́пир пә́чәк тури́стсем пултәмәр. Ирхи апат сине́ хы́сәна́х хамәр тавралә́х-

па паллашма тухса кайра́мәр: Моска́сси яләнчи илемлө те тирпейлө сүртсене пә́хса сү́рерә́мәр, колхоз садне ситрә́мәр. Каннә́ вәхә́тра Ирина Федоровна пире сә́нә ю́рә вөрәнтрә́. Э́пир юрланине илтсе пирән пата пәр кинемей пычә. Ана Акулина Серге́евна тесе чә́нәссә иккен. Вә́л сә́мрәкпах чух сирәм су́л ы́тла пирән шу́лта техника пулса е́слөнә. Акулина Серге́евна я́лта хисәплө сын, а́на сцена ветеран те́ссә. Вә́л нумай су́л Моска́ссинчи Ку́льтура сү́рчә сүмә́нчи халә́х хорне сү́рет. Хә́лө вә́л пире хәй ю́ратнә ю́рәсене ю́рласа кә́тартрә́. Э́пир а́на чечек сү́ххисем патәмәр, хамәр та ю́рласа савә́нтарта́мәр. Чән-чән пыса́к ко́нцерт пулчә́ вара. Акулина Серге́евна камә́ллә́ ю́лчә́, э́пир те сәк тә́л пула́ва ни-хә́сан та манма́пәр.

Отря́д хамәр маршру́та малалла у́трә. Э́пә сә́ллах кинемей ю́рласа панә́ "Партизан вилө́мә" ю́рә сичнен шу́хәшласа пы́там. О́ля ЛЮБИ́МОВА.

Моска́сси шу́лө.

Хавасла́ кәну сире, ачасем!

Ш е т м е п у с е н ч и пә́тәмәшле пелү паракан шу́лти сиччә́мәш класа ку́сна́ Татьяна Григорьевә́шән каникула а́ста, е́плерех ирттереси вөрәнү сүлән вә́сәнчәх палла́ччә - шу́лти кәну лагерьне сү́рә, сывлэхне сирә́плетә́. Хә́р ача савә́нчә: ир-ка́с килте, ашшә́-амә́шне пула́шма мө́ллө пулө. Дневники лай-а́х палла́сем те хавхалантарчә́с, улттәмә́ш класран аван вөрә́нсе тухрә́ Тә́ня.

Тин сә́ррәх уса́лчә́-ха "Солны́шко". Пурө́ кунта вун пилө́к вөрә́некен канә́ть. Лагерьте Тә́ня пёррә́мәш хут. Тә́ләнмелли чы́лай. Кунта кашни кун мән те пу́лин сә́нни, кә́тменни. Чү́пма та урә́хла, "лагерьле" чү́пассә́ иккен, пәр-пә́рин хы́сә́н, хур кайә́ксем пек. Тә́сә́лат вара вар пу́сә́семпе иртекен су́кма́к тәрә́х ачасен речә́. Кә́сех пә́ве сүмә́нчи са́п-са́рә чечеклө́ сә́рт сине са́паланә́ть те төрлө хускә́нәсем тумә́ ты́танә́ть. Авка́ланә́ть-ху́ска́ланә́ть кә́на ачасен пи́счә́ кә́летки. Иртен-сү́рен савә́нса а́мсанә́ть. Ваттисем хә́йсен ачалә́хне ку́с умне кә́ларә́ссә, сә́мрә́ксем сыва́ та тө́реклө́ а́ру ситә́ннишән хавасла́нассә́. Кун кашни ир са́пла пу́сланә́ть. Е́ртсе пыракан хистени́пе мар, ачасен камә́ллә́ са́пла. Ю́рата́ссә́ спорта. А́лә́ паян та дистан́цие вә́рә́млатмалла тө́рөс те, е́шлө́ хир урла́ тә́сә́лакан су́кма́кпа савә́нса ла́гере́ ял урамә́пе тавра́нтәмәр. Ха-васла́ пурте, шу́т-кула́ чаран-ма́сть. Аленә́па Ирина Васи́львасем сә́с, пә́чәкрә́х пу́лна́ран, ту́ррән чү́пса килчә́.

...Техә́млө́ апат ша́рши сә́мсанә́ ы́ррән кә́тә́клат. Ачасен хы́рә́мә́сем па́сә́рах "хы́р та́рринчә́". Дежу́рнәй пурне те столова́йне йы́хравларә́.

Е́лена Миха́йловна Терен-тә́ева повар ир-ирә́х ура сичне. Нумай су́л е́слет шу́лта. Вун са́кәр су́л вун са́кәр кун мар, чән-чән а́ста Лена а́ппа. "Нимә́ сү́кра́н нимә́р пә́серет", - те́ссә́ ун пеккисем пи́рки. Любо́вь Изосимовна Серафимо́ва завхо́зән та камә́ллө ы́лтән. Мән тутли́пе, мән уса́ллипе сә́йлам-ши ша́-

пәрлансене, тесе вө́ткелә́нет вә́л.

Шу́лти кәну лагерьн е́снә йөркелесе пы́ма ка́сәл пире Ю́рий Кузьми́ч Григорьевә́па иксә́мә́ре черет ситрә́. Ю́рий Кузьми́ч шу́лта сирәм су́л ы́тла е́слет, ака́лчан

герьти пурна́счә́пе, е́счә́хелә́пе.

- Мана "Чи нумай пә́лекен" интеллектуал вә́йи пи́тө́ килә́шрә́, - тет Дени́с Алексе́ев.

- Манән тата́х асфаль́т сичне у́керес килет. "Я́ланах

чә́лхине вөрәнтет. Вөрәнү е́снә хисәплө́ е́счә́нә́.

- Ачасен канә́внә интеле́ктселе те уса́ллә́ йөркелесе вә́сен сывлэхне сирә́плетеси - пирән тө́п тө́ллөв. Хамә́ртан мән килнине пә́тә́мпәх тумә́ тәрә́шатпәр, - тет Ю.К. Григорьев. Е́се ю́ратма вөрәнтетпәр. Шу́л пахчинчә́ ку́пә́ста лар-тма пу́лашра́мәр, пахча сү́мә́с йә́ранә́сене ша́варсах тәрә́тпәр.

- Э́нер э́пир тә́ван тавра́лә́х илемә́пе килә́нтәмәр.

- "Кла́довая приро́ды" жу́рналта сиплө́ ку́рә́ксем сичнен нумай ву́ласа пә́лтәмәр.

- Ака́шши вәрманә́ сывә́хә́нчә ша́па ху́паххи чы́лай пу́хра́мәр.

- Ку́рә́к пухса тунә́ укса́па нача́ртарә́х пу́ранә́кан сә́мә́сенчи ачасене шу́л хатә́рә́сем илсе парса савә́нтарма шу́тларәмәр, - пәр-пәрне пу́ле-пу́ле паллаштарә́ссә́ ачасем хә́йсен ла-

мир пултәр!" темә́па у́керчә́ксем тура́мәр-ха, урә́ххи сичнен те...

Ку - Шу́ра Петро́ва, ко́нкурс сә́нтерү́си. Са́пла вә́л, ма́ла тухсан.

Е́мә́тсем пыса́к-ха Шетм-е́пуссен: Са́рма́с сә́рәнчи Козьмодемья́нск ху́лине ситсе килә́шән. Унти "Уса́ пә́лө́т а́йәнчи му́зейра" пу́лса ку́расшән. Ата́л шыве́ хә́рринчә́ вьля́са канә́сшән. Ашшә́-амә́шә́сене те пәрле илсе кая́сшән... Велоту́р йөркелесе ку́ршә́ри Оча́кә́сси шу́ләнчи "Хавасла́ ача́сем" лагерьте канә́ксемпе тә́л пу́ласшән, вә́семпе паллашса ту́слә́шә́шән, а́спа та, сивә́члө́хпе те вә́й ви́сә́шән... Непту́н сә́ршывне хәнә́на кайса килә́шән...

Вә́хә́т пур-ха. Сывлэх та, камә́л та ы́тлә́-ситлө́. Ана́сусем сире, ачасем!

И. РАЕВСКАЯ.

Сә́н у́керчә́кре: ачасем э́мел ку́рә́кә́ пу́старә́ссә́.

"Асамат кә́перә́" лагерьте

Тивә́шри вә́там шу́лта ка́сә́лхи вөрәнү сү́лө́ хә́ллө́ сивә́сем пу́лнә́ пи́рки су́ уйа́хән 3-мә́шә́ччә вә́сләнчә́. Су́ уйа́хән 5-мә́шә́ччә шу́л сүмә́ччә "Асамат кә́перә́" ("Ра́дуга") кә́ну́па сывлэхә́ сирә́плетмелли ла́герь уса́лчә́. Кунта 4-8 классе́нчә́ вөрә́некен 15 шу́л ачи канә́ть. Лагерь е́снә у́нән е́ртү́си Алина Ива́новна Семеновна тата З.П. Борисовна Т.Г. Александрова педаго́гем йөркелесе пыра́ссә́.

Лагерьти пурна́с канә́ксемшән хавасла́ та уса́ллә́ иртет. Унти пурна́с кү́нсерен линейка́ран пу́сланә́ть, кунта е́с планә́пе паллаштарә́ссә́. "Усла́ ушкән", "Уйра́лми туссем" отря́дсенчи ача́сем пәр-пә́ринне тө́рлө́ спорт вә́йи́сенчә́, ко́нкурсенчә́ а́мәр-тә́ссә́, хә́йсен пу́лтарула́хне а́талантарә́ссә́. Ака́ кә́ске та́пхә́р-тах лагерьте сә́кән пек мероприя́ти́сем пу́лса иртрә́с: "Пә́чәк Олимп вә́йи́сем", "Хавасла́ стартсем", "Асамла́ уй", "Тинә́с э́с-тафети", "Вә́рман уявө́", асфаль́т сични у́керчә́ксен "Лагерь сә́л-

тәрә́" ко́нкурсө́, ку́ла́шла ко́нкурсем: Е́ремә́па Фо́ма патәнчә́ хә́нара, Ву́лпәр карчә́к патәнчә́ хә́нара, Петро́шка пу́канә́сен театр-е́нчә́ т.ы́т.те.

Лагерьте канә́ксем кү́нне иккә́ апатлана́ссә́, меню́ пу́ян, ача́сем Е.М. Ефимо́ва повар е́сә́пе камә́ллә́.

"Асамат кә́перә́" лагерьти пурна́с нумай ө́нлө́. Ачасем каннә́ ху́шә́рах тө́рлө́ е́ссем те пурна́сә́ссә́: ла́герь террито́ринне тирпей-илем кә́ртә́ссипе тимлө́ссә́, э́мел ку́рә́кә́сем пу́старә́ссә́. Вә́сем Тивә́ш лавки́не пәр тонна ы́тла э́мел ку́рә́кә́сем пу́хса пачә́с. Арина Ме́дведева, Ваня́па Ди́ма Сухору́кисем, Серге́й Ильи́н, А́нжелка́па Ирина Ильи́насем, Ста́с Ефимо́в, Але́ша Ива́нов уйра́мах тәрә́шу́ллә́ пу́лнине пә́ла́ртрә́с Р. Семеновна Л. Ильи́на сү́тү́сә́сем. Ачасен лагерьти пурна́сә́ тата́х тө́лпәр 10 кун тә́сә́лмалла-ха. А́пла пу́лсан мала́шлә́хрә́ тата́х та хавасла́ та хә́рү́ е́ссем.

П.ЕФИМОВ.

Тивә́ш ялө́.

Ан у́ркен кә́на

Су́ллахи каникула ачасем уса́ллә́ иртртерме тәрә́шә́ссә́: кам ла́гере́ канма кая́ть, кам килте ашшә́-амә́шне пу́лашә́ть, кам вара шу́лти е́спе кә́ну лагерьнчә́ тәрә́шат.

Ори́нтини пә́тә́мә́шле пелү́ паракан вә́там шу́лта кашни су́лах е́спе кә́ну лагерь е́слет. Вә́л "Фа́кел" я́тлә́. Ка́сә́л ла́гере́ 40 вөрә́некен сү́рет. Кома́ндира Ваня́ Архипова суйла́нә́. Лагерьте 3 воспитатель е́слет: Е.А. Кольцо́ва, Г.В. Шерстя́кова тата Т.Н. Миха́йлова.

Ачасен е́с кү́нө́ ирхи линейка́ран пу́сланә́ть. Унта вә́сене ла́герь нача́льни́кә́ кун йөркипе паллаштарә́ть. Ун хы́сә́н ачасем шу́л пахчинчә́ е́слөссә́: поми́дор, ку́пә́ста, ша́вара́ссә́, йә́рансене сү́м ку́рә́кра́н тасата́ссә́, тө́рлө́-тө́рлө́ чечексем ака́ссә́. Тата ачасем кашни су́лах "Ори́нтинпа" "Вос-ток" ху́сә́лә́хә́сем уйә́рса панә́ кашман ла́птә́кә́сене сү́м ку́рә́кра́н тасатма пу́лашә́ссә́. Тәрә́шса е́слөссә́. Уйра́мах хә́р ачасене ы́ра́па аса́нмалла: Ната-

ша Репина, Алина Репина, Света Никитина, Катя Бычкова, Вероника Скворцова, Даша Гурьева тата ы́тисем те.

Кә́нтәрлә́хи апат хы́сә́н кә́ну вә́хә́чә́ пу́сланә́ть. Кунта кам кә́неке ву́лат, кам стена хә́сә́чә́ кә́ларә́ть. Тө́рлө́ ви́ктори́на́семпе ко́нкурсем, э́стафета́-семпе спорт вә́йи́сем те - ачасен сыва́х тусә́сем.

Интереслө́ иртет е́спе кә́ну лагерьнчи вә́хә́т. Кашни кун тө́рлө́ мероприя́ти - хутшә́нма кә́на ан у́ркен!

Т. МИХАЙЛОВА,
воспитатель.

Э́мел ку́рә́кә́ пу́хатпәр

Пирән Ори́нино шу́лө́ сүмә́нчә́ ачасен сывлэхне сирә́плетмелли тата кә́ну ла́герь йөркеләннә́. Унта пу́сламә́ш класс ачисем сү́рессә́. А́на ачасем "Хө́вөл пайә́ркисем" я́т пачә́с. Ушкән ко́мандирне Але́ша Курба́нова суйларә́с.

Ачасем кашни ку́нах шу́ла 8 сехете пу́старә́нассә́. Линейка́ умән э́пир тө́рлө́ вә́йә́сем вы́лятпәр. Ирхи апат хы́сә́н э́мел ку́рә́кә́ пу́старма сү́ретпәр. Малтан кү́нсенчә́ э́пир шу́л йә́ри-та́вра а́ма ху́пахә́ пу́старта́мәр. Унта́н вә́лтрен су́лси пу́хра́мәр. Вә́лтрен су́лси татма сә́мә́лах пу́лмарә́. Савә́нна та э́пир малалла та а́ма ху́паххине пу́старас тө́рә́мәр. Анча́х та пәр ы́йту канә́с пә́марә́. А́ста нумай-ши сә́к ку́рә́к? Ната́ша Федото́ва пире ы́ра́

хы́пар пә́лтерчә́. Вә́сен я́ләнчә́ а́ма ху́пахә́ нумай иккен. Тө́лпәр кү́нне вара э́пир сә́нья́л Ори́нино я́нне су́л ты́тра́мәр. Су́лө́ кә́скех пу́лмарә́ пу́лсан та, ачасен е́слес камә́ллө́ пә́ртте чак-марә́, вә́сем ту́лашса а́ма ху́паххи пу́старчә́с. Ы́тла́рах тәрә́шса пу́старакә́нсем Же́ня Ша́рапов, На́стя Никола́ева, Ната́ша Федото́ва, А́лина Вя́зова, Але́ша Курба́нов, Ми́ша Скворцо́в пу́лчә́с. Сә́к чә́рә́ тавара ту́рә́х Ори́нино лавки́не лә́ссә́ патәмәр. Пурө́ э́пир 70 кг э́мел ку́рә́кә́ пу́старта́мәр.

Сә́к вә́хә́тра кә́ну сичнен те ма́нмарәмә́х. Кашни ку́нах кә́нтәрлә́хи апат умән тө́рлө́рен вә́йә́сем, ко́нкурсем иртртертәмәр. Ко́мпью́терпа та вьля́ма ө́лкә́ртәмәр. Лантә́ш вәрма-

нәнчә́ те пу́лтәмәр. Унта шу́л столова́йә́ валли сә́рте пу́старта́мәр, тө́рлө́рен ү́сен-та́рансемпе паллашра́мәр, тө́рлө́ кайә́к ю́рри́семпе, сү́т са́нталә́к илемә́пе килә́нтәмәр.

Ачасем шу́лта сә́кән пек ла́герь пу́лниси́н пи́тө́ кә́мә́ллә́.

Ф. АЛЕКСАНДРОВА,
Т. СКВОРЦОВА
ла́герьти
воспитательсем.